

Ciliënonderzoek bij kinderen

De behandelend specialist heeft u of uw kind verwezen voor het verrichten van een ciliënonderzoek.

Wat zijn ciliën?

Ciliën is het Latijnse woord voor trilharen. Trilharen bevinden zich aan de bovenzijde van de cellen die o.a. onze luchtwegen bekleden. Bovenop de trilharen ligt een slijm laag die allerlei ongerechtigheden opvangt, welke weer naar buiten afgevoerd moeten worden. De slijm laag is daardoor voortdurend in beweging richting de keelholte; de eronder liggende trilharen hebben de functie deze voortbeweging tot stand te brengen. Per cel zijn er zo'n 50 à 100 trilharen. Deze maken een snelle, slaande beweging, waarbij de samenwerking tussen de trilharen zó goed verloopt, dat de slijm laag voortdurend in beweging blijft.

Het onderzoek

Bij het ciliënonderzoek wordt gekeken naar deze trilhaarfunctie. Deze kan onder de microscoop worden onderzocht. Gekeken wordt of de slagbeweging van de trilharen normaal is. Hiervoor is een stukje trilhaarweefsel nodig.

Dit wordt met behulp van een soort lepeltje uit de neus geschraapt; dit schraapsel heet biopt. Het biopt moet achter uit de neus genomen worden, omdat zich daar veel trilhaarweefsel bevindt. Het nemen van een biopt is vrij snel gebeurd, maar kan een beetje pijn doen, omdat er een schaafwondje in de neus gemaakt wordt. Doordat het biopt met een lepeltje wat dieper uit de neus genomen wordt, kunnen vooral jonge kinderen er angstig voor zijn. Wij nemen bij het ciliënonderzoek steeds vier biopten af.

Lokale verdoving is niet mogelijk, omdat door de verdoving de trilhaarslag verdwijnt. Het is wel mogelijk dat wij, voorafgaand aan het onderzoek, medicatie aan uw kind geven, waardoor uw kind wat verdoofd raakt en zich na afloop van de ingreep niets meer zal herinneren. Het enige nadeel is dat de versuffende werking van dit medicijn vrij lang aanhoudt.

Deze medicatie wordt via de anus (rectaal) gegeven. Uw kind kan pas naar huis als de medicatie grotendeels is uitgewerkt. Dit kan wel twee uur duren.

Bij heel jonge kinderen (< 9 maanden), bij oudere kinderen en bij volwassenen wordt het onderzoek zonder verdoving uitgevoerd.

Eén biopt wordt direct bekeken onder de microscoop. Als het afnemen goed gelukt is, kan meestal direct worden verteld of de trilharen normaal lijken te functioneren of niet. Deze voorlopige uitslag komt in de overgrote meerderheid van de gevallen overeen met de latere definitieve uitslag.

Een á twee biopten worden opgestuurd naar het laboratorium voor de celkweek; met behulp van de celkweek kan onderscheid gemaakt worden tussen aangeboren afwijkingen en afwijkingen die ten gevolge van beschadiging, zoals bij infectie, zijn ontstaan.

Met behulp van een elektronenmicroscop, waarmee een vergroting van 200.000 keer kan worden bereikt, wordt de bouw van de trilharen onderzocht. Deze onderzoeken duren ongeveer 12 weken. Daarom krijgt u een afspraak voor het telefonische spreekuur over circa 3 maanden na de ingreep. De definitieve uitslag krijgt u dan telefonisch van ons te horen.

Nog even dit...

- Trilharen raken heel gemakkelijk beschadigd, zelfs een gewone neusverkoudheid kan al veroorzaken dat in de neus geen trilharen meer worden aangetroffen. Dit is bijna altijd tijdelijk.
- Doordat wij gebruikmaken van de celkweekmethode kan de ingreep toch plaatsvinden bij een verkoudheid. Wij kunnen dan de trilharen echter niet direct onder de microscoop beoordelen.
- Er bestaat een kleine kans dat het onderzoek niet direct slaagt. Het kan zijn dat u of uw kind het onderzoek een tweede keer moet ondergaan.
- Voor het onderzoek hoeft u of uw kind niet nuchter te zijn. Er mag tot circa 1 uur vóór de ingreep normaal gegeten en gedronken worden.
- Alle medicijnen die u of uw kind gebruikt, mogen gewoon gegeven worden met uitzondering van bloedverdunnende medicijnen. Als er bloedverdunners gebruikt worden, dient met de behandelend specialist overlegd te worden of en wanneer deze medicijnen gestopt mogen worden.

Vragen

- Voor vragen, het maken of wijzigen van een afspraak kunt u bellen naar de polikliniek Kindergeneeskunde, receptie L:
T (020) 4441130, op werkdagen tussen 08.00 en 16.30 uur.
- U kunt uw vragen ook stellen via ons patiëntenportaal *MijnDossier*. Kiest u voor de optie 'Vraag het uw behandelteam'.